

جستاری در جامعه شناسی موسیقی

ناهید کسائی

Handwritten musical notation on a blue background. The notation includes a treble clef staff with notes and rests, a bass clef staff with notes and rests, and a guitar-style staff with fret numbers. Annotations include 'mart. (f.f.)', 'on keys', 'fz', 'trem. (f.f.)', and various musical symbols like 'x', 'e', and 'p'.

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

سرشناسه: کسائی، ناهید،
عنوان و نام پدیدآور: جستاری در جامعه‌شناسی موسیقی / ناهید کسائی.
مشفصات نشر: تهران: غیوری، ۱۳۹۶.
مشفصات ظاهری : ۱۱۶ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۳۹-۹۰-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه:ص.۱۱۳.
موضوع: موسیقی -- فلسفه و زیبایی‌شناسی
موضوع: Music -- Philosophy and aesthetics
موضوع: موسیقی -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع: Music -- Social aspects
رده بندی کنگره: ML۳۸۰۰۱۳۹۶/۵۵
رده بندی دیویی: ۷۸۰ / ۱
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۸۰۲۱۵

جستاری در جامعه‌شناسی موسیقی

ناهید کسائی

چاپ اول: ۱۳۹۶ شمارهگان: ۱۰۰ نسخه

لیتوگرافی: آرمانس، چاپ: اصلانی، صمافی: آزاده

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۳۹-۹۰-۵

تهران، فیابان انقلاب، ف. لبافی نژاد، بین ف. فخر رازی و

ف. دانشگاه، کوچه اسلامی، بن بست دوم شماره ۶

تلفن: ۹۱۲۱۰۹۸۵۷۵ -- ۶۶۴۰۰۰۲۶

قیمت: ۱۶۰۰۰۰ ریال

فهرست

۵	فهرست
۷	پیشگفتار
۹	مقدمه مؤلف
۱۱	بخش اول
۱۳	مخاطبین آثار هنری
۱۶	موسیقی، تبلیغ، علم یا هنر
۱۸	تحریف موسیقی
۱۹	قوم‌نگاری و جامعه‌شناسی موسیقی
۲۱	فرده فرهنگ‌ها و سبک
۲۴	ادراک مخاطب
۲۸	مصرف فرهنگی
۳۱	صنایع فرهنگی
۳۴	گرایش‌های جدید در جامعه‌شناسی موسیقی
۳۵	تفاوت‌های جنسیتی و موسیقی
۳۷	فضاها و مکان‌های تولید و عرضه موسیقی
۳۹	اثرات مهانی شدن موسیقی
۴۱	قوم‌نگاری در موزه جامعه‌شناسی موسیقی
۴۵	تأثیرات رسانه‌ها
۴۹	جامعه‌شناسی تکنولوژی و مخاطبین موسیقی
۵۲	تأثیر موسیقی بر انسان
۵۵	بخش دوم
۵۷	جامعه‌شناسی موسیقی
۵۹	اهداف جامعه‌شناسی
۶۳	تحریف جامعه‌شناسی موسیقی
۶۵	جامعه‌شناسی، موسیقی و علوم
۶۶	بیدایش علم جامعه‌شناسی موسیقی
۶۷	بخش سوم
۶۹	پژوهش در جامعه‌شناسی موسیقی
۷۱	نسل اول

۷۳	نسل دوم
۷۵	نسل سوم
۷۷	نسل چهارم
۷۹	نسل پنجم
۸۱	نسل ششم
۸۳	نسل هفتم
۸۵	بخش چهارم
۸۷	موسیقی ایران
۹۱	نقش تمقیق در موسیقی ایران
۹۳	جایگاه فرهنگی موسیقی
۹۶	فالقان بن نصیب
۹۷	سرقت‌های مرسوم
۹۹	کپی‌کارها
۱۰۰	مقوق مولف
۱۰۳	مضمر در نمایشگاه‌های فارسی
۱۰۵	کنسرت‌های پای و راک
۱۰۷	واپسین گفتار
۱۱۲	منابع
۱۱۴	فهرست اعلام

مخاطبین آثار هنری

عصر ارتباطات نام کنونی زندگی انسان‌های امروزی است. در این دوره جمعیت به‌طور انبوه و متمرکز در شهرهای بزرگ طبق شرایط خاص متمدن صنعتی وضعیت زندگی جمعی خود را شکل می‌دهند. تمامی تحولات و دگرگونی‌ها در مبانی فرهنگ جوامع روز به روز نیاز انسان را به آگاهی از تمام حوادث و وقایع جاری جهانی بیشتر می‌کند. به‌همین خاطر پیشرفت وسایل ارتباط جمعی و توسعه در تمامی ابعاد لازم و ملزوم شده‌اند. در جوامع کنونی انسان‌ها تلاش دارند تا همواره در جریان اتفاقات مسایل روز جامعه آن هم در سطح جهانی قرار بگیرند تا بتوانند نقش خود را به‌خوبی ایفا کنند.

در این نوع نگرش مخاطب کسی است که داوطلبانه به‌رسانه معینی روی می‌آورد. دلایل متعددی برای مخاطب در استفاده از رسانه‌ها وجود دارد، که عبارتند از:

- ۱- تفریح و سرگرمی
- ۲- نیازهای اطلاعاتی
- ۳- نیازهای اجتماعی

۴- نیازهای شخصی ۵- جذابیت رسانه‌ها و...

لذا مخاطبان به شکل‌های مختلف دسته‌بندی می‌گردند: بر مبنای ویژگی‌های جمعیتی؛ قومیت و ملیت؛ باورها و باور پذیرایی؛ نگرش‌ها و رفتارها؛ جنسیت؛ سن؛ بر اساس دسترسی به رسانه‌ها و سواد رسانه‌ای؛ موضوع و ارتباط با آن؛ بر اساس درآمد و...

مخاطب‌شناسی شرط اساسی در موفقیت آثار هنری است و شاخه‌ای از علم حکمت، در رابطه با مخاطب مباحث بسیار زیادی قابل طرح است از جمله اینکه چه مقدار باید به آزادی و شخصیت مخاطب توجه گردد. برخی معتقدند که آثار هنری با آزادی و درک مخاطب منافات دارد و استقلال و شخصیت آنان را مخدوش می‌کند از نظر این افراد اراده مخاطب سلب می‌شود و به جیتی که هنرمند می‌خواهد سوق داده می‌شود آثار هنری نباید عقیده و اندیشه مخاطب را مسخ کند و توانایی تفکر و تصمیم‌گیری را برای وی حذف نماید، بلکه باید به آنان قدرت تشخیص و انتخاب را داد و در جهت‌گزینش صحیح یاری نمود. لذا بررسی و شناخت میزان تاثیرگذاری رسانه‌ها از جمله رسانه‌های جمعی در تولید و پخش آثار هنری امری ضروری است زیرا که علاوه بر همه‌ی مسایل مربوط به معانی و مفاهیم، این طراحان رسانه‌های جمعی هستند که مسولیت اخلاقی خطیری بر عهده دارند. این مسولیت محدوده‌ی فرهنگی را تعریف می‌نماید و به نوعی بیانگر بنیان

تظام فکری جامعه است که جهت‌گیری‌ها و گرایش‌ها در آن به عینیت رسیده و بروز می‌نماید و فرهنگ در قالب ابزارهای عینی خودنمایی می‌کند خصوصاً مسایل فرهنگی که با روند رو به رشد کمی و کیفی تبلیغات مواجه می‌گردد. در صورتی که هنرمند شناخت درستی از مخاطب خود نداشته باشد مخاطبین خود را از دست خواهد داد. از آنجا که تمام هدف هنر موسیقی ارتباط با مخاطب است. لذا باید به این مقوله در جامعه‌شناسی مخاطب موسیقی توجه گردد.

موسیقی، تبلیغ، علم یا هنر

هنر از افعال اختیاری است که به اراده و تصمیم انسان هنرمند به فعلیت می‌رسد، دارای هدفی است و در زندگی اجتماعی نیز نقش موثری دارد. زیرا از یک سو وابسته به جامعه و از سوی دیگر در انتقال افکار، احساسات و در ارتباط با انسان‌ها هر کدام به تنهایی موثر است، بنابراین هنر و جامعه را نمی‌توان از یکدیگر جدا دانست.

«کی یو»^۱ معتقد است: هنر مظهر حیات عقلی و آگاهی است؛ هنر انسان را از حیات فردی به حیات جمعی ارتقاء می‌دهد (فیشر، ۱۳۵۸، برداشت). تبلیغ نیز در زمره علوم اجتماعی به عنوان یک شاخه از این علوم مشمول تعریف علمی می‌باشد.

دکتر «عمارہ نجیب»^۲ می‌گوید: باید میان دو شکل تبلیغ فرق نهاد یکی آنچه انسان با فطرت و بر حسب نیاز اخلاقی و طبیعت حیات عملی خود از

۱-Jong Kim kyu

۲ - Amare Najib

نخستین روزهای پیدایش خویش داشته است و دیگر نیاز جمعی و اطلاع رسانی که امروزه به سبب نوع و سبک زندگی با آن ارتباط دو سویه دارد. می‌توان گفت موسیقی هم جنبه علمی دارد هم جنبه هنری. موسیقی در مقوله فرهنگی فرهنگ و نگاه و نگرش به دلیل گستردگی ابعاد گوناگونش مخصوصاً تاثیراتی که بر روح و روان انسان امروز می‌گذارد. موضوعی بسیار مهم و پیچیده به‌شمار می‌رود. بنابراین، گاه به‌صورت مستقیم و گاهی به‌صورت غیر مستقیم منتقل می‌شود. اختصار از اصول اساسی موسیقی است.

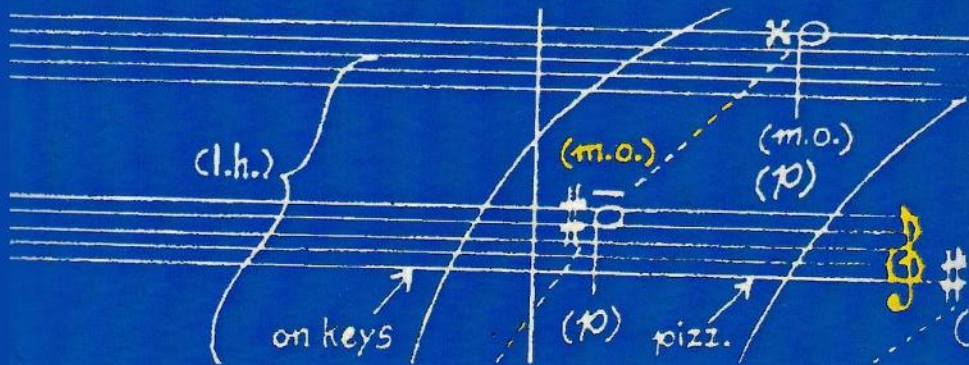
به‌طور کلی می‌توان موسیقی را در مفهوم کلی آن، پیام رسانی به دیگران به‌وسیله برقراری ارتباط و به منظور ایجاد تغییر و دگرگونی در دانش، نگرش و رفتار مخاطبین دانست که با عنصر (پیام گیرنده)؛ (پیام دهنده)؛ (رسانه) و (محتوای پیام) ارتباط دارد. موسیقی می‌تواند بر تخیل، احساسات، و کشش‌های مخاطب تاثیر بگذارد، بدون آنکه وی متوجه گردد؛ زیرا در حال حاضر فرآیند موسیقایی به‌طور روز افزون با سایر رشته‌های علمی مانند روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و... ارتباط یافته و ابزارهای هنری به‌صورتی بسیار گسترده در خدمت آن قرار گرفته است.

ISBN 9789648539905

هنر موسیقی ۳۳

جامعه شناسی موسیقی عام نوپایی است که ارتباط میان جامعه و موسیقی را بررسی و تاثیرات متقابل آن را بیان می‌کند.

انشارات غیوری
تلفن: ۰۹۱۲۱۰۹۸۵۷۵-۶۶۴۰۰۰۲۶

بتهوون

مرکز موسیقی بتهوون شیراز